

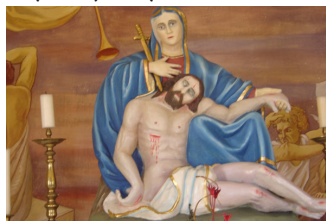
Žili medzi nami

Rubrika pod týmto názvom je adresovaná hlavne tajovskej mládeži, ale aj spoluobčanom, ktorí nepoznajú a zaujímajú sa o históriu našej obce. Každý jeden z nás odkiaľsi prišiel a niekam smeruje. Každý z nás píše dejiny – vlastné, obecné, ba dokonca až národné. A o takýchto vzdelaných ľuďoch, ktorých zrodil tento kút zeme medzi Tatrami a Dunajom, chceme vám písať, hovoriť. Chceme vašu myseľ obohatiť o poznanie ich života a práce. Teda aby ste ich poslstvo, životné krédo hrdo s lokálpatriotizmom niesli ďalej. Aj preto je vedľa Obecného úradu umiestnená informačná tabuľa s rovnakou motiváciou. V Tajove, na takom malom priestore, uzrelo svetlo sveta mnoho kňazov, učiteľov, umelcov, ktorí prerástli hranice chotára. V dnešnom vydaní Tajovských novín sme venovali spomienku na Eduarda Gregora, Jozefa Šebu (na str. 4) a Andrea Budaya (na str. 6).

EDUARD GREGOR

Medzi významných tajovských rodákov iste patrí aj Eduard Gregor. Narodil sa pred 120-timi rokmi - 07. 01. 1896 ako dieťa Alojza a Anny Gregorovcov. Bol mladší brat Jozefa Gregora-Tajovského. Vyučený krajčír prišiel v 1. svetovej vojne o pravú ruku. Ako vojnový invalid sa neuspokojil pridelením trafiky, ako zdroja obživy. Od detstva bol naučený manuálne pracovať, preto silou vôle sa popri pozorovaní stolára a výrobcu dreveného náradia pre gazdov a gazdiné - ujčoka Ondreja Murgaša od Žiliakov - pustil aj on do rezbárčenia. Predčil svojho učiteľa a postupom času stal sa z neho umelecký rezbár. Jeho artefakty aj drevené predmety potrebné pre voľakedajší chod domácností sú ešte dodnes v mnohých tajovských rodinách, ako aj v rodnom dome svojho brata Jozefa (dnes Pamätný dom J.G. Tajovského), teda v dome starého otca Grešku.

AM
foto archív OÚ

Vrcholom jeho umeleckého sakrálneho umenia je Mado-na v kostolíku Sedembolestnej Panny Márie na tajovskej Kalvárii; Zomrel v roku 1954 v Tajove a je pochovaný na tunajšom cintoríne.

Príhovor starostu

Dobrý deň, Tajovčania, rodáci, spoluobčania a priatelia našej obce !

Tento rok bola zima slabšia, čo negatívne ovplyvnilo naše športové a spoločenské aktivity. Hokej sme si zahrali len asi 3 týždne, ale aj za tie Pán Boh zaplať. Všetci, ktorí sa postavili na klzisko, si zápasy užili do sýtosti a o dramatické súboje nebola núdza. Pri ďalších súbojoch sa uvidíme o rok. Na multifunkčnom ihrisku sme dokončili osvetlenie na 12 led-lámp a osvetlenie je fakt vynikajúce. V mesiaci máji tu plánujeme uskutočniť turnaj v hokejbale. Príďte si zahrať, alebo povzbudiť. Veríme, že sa nám podujatie vydarí.

pokračovanie na str. 2

Takto sme začínali budovať chodník na Kalváriu

Takúto podobu má dnes

Človek človeku človekom

*Nezvyčajná kombinácia slov.
Je dobre, keď sa stane, že nie sme si navzájom vlkami,
keď sa stane, že jedna desatina je ochotná pracovať pre ostatných,
prinášať hodnoty aj pre tých, ktorí ešte len prídu.
Nič nikoho nenúti, neprosí.
Predsa prídu, ponúknu svoj um aj pracovité ruky.
Veď čože, našli si čas.
Tá desatina ľudí.
Každý chce, aby sa mu dobre žilo,
aby sa mu pekne žilo,
aby mal raj na zemi.
Nie je všetko o peniazoch.
Peniaze neupracú autobusové zastávky,
peniaze nepolejú kvety,
peniaze nenatrú zábradlia,
strechy, detské ihrisko.
Peniaze nepokosia trávu,
peniaze neurobia ľudský zázrak,
Peniaze neurobia ani chodník na Kalváriu.
Možno sa všetko dá – za peniaze. Ale ich niet.
Aspoň nie toľko, koľko by bolo treba.
Tam, kde chýba, zaplatíme ľudskosťou, ochotou, chcením...
Aspoň tá desatina z celku.
Alebo je nás viac? Iste viac.
A možno časom bude ešte viac.
Vlci odišli z nášho chotára.
Zostali ľudia so svojimi snami, túžbami, radosťami i starosťami.
A bude nám ešte lepšie, keď človek zostane k človeku človekom.*

ACH

Príhovor starostu

pokračovanie zo strany 1

Mierna zima a skorý príchod teplejších dní nám umožnili začať s prácami na ďalšom zvelaďovaní našej obce. Začali sme už 16. januára 2016 brigádou na **vybudovanie chodníka na Kalváriu**. Chodník chceme pomenovať po tajovskom rodákovi, bratovi Jozefa Gregora Tajovského ľudovom rezbárovi Eduardovi Gregorovi, ktorého 120. výročie narodenia si tohto roku pripomínáme. Vidíme v tom symboliku, veď chodník vedie od rodného domu Gregorcov po kostol Sedembolestnej Panny Márie na Kalvárii, kde je umiestnené jeho dielo Madona. O tom, ako sme chodník budovali, čítajte na str. 6 v článku Nemožné skutočnosťou. Všetkým, ktorí sa zúčastňujú brigád a pracujú pre spoločné dobro, veľmi ďakujem. Ďakujem aj tým, ktorí sa o brigádnikov starajú – Zuzke Belkovej za pripravené občerstvenie aj Liborovi Púchymu, ktorý doniesol tiež niečo pod zub. Vybudovaním chodníka na Kalváriu sme vyriešili niekoľkoročný problém a verím, že sa zaradí medzi najvýznamnejšie počiny v prospech našich občanov a návštevníkov Tajova. Budú ešte ďalšie spoločné brigády a bol by som rád, keby sa zapojili aj ostatní občania a hlavne mládež. Plánujeme spraviť ešte 2 brigády, jednu koncom apríla a druhá bude už tradične na cintoríne. Ešte spomeniem, že tie brigády majú aj iný zmysel, nie len to, že sa pracuje. Majú aj spoločenský a ľudský význam, občania sa stretnú, pospomínajú, požartujú a idú z brigády spokojní. Aj o to nám ide.

Stretnutie dôchodcov sme tohto roku zorganizovali aj na jar. Motiváciou bolo stretnutie s najstaršou občiankou Tajova pani Máriou Čermákovou, s ktorou sme spoločne oslávili jej 90-te narodeniny. Aj keď je po úraze čiastočne odkázaná na invalidný vozík, obdivuhodne dokázala prejsť na obecný úrad. Asi tridsať prítomných dôchodcov vytvorilo prostredie plné emócií, ľudskosti a spolupatričnosti. Úprimné zvitania a gratulácie vtisli aj slzy do očí oslávenkyne. Za príjemné posekanie a bohaté občerstvenie poďakovala pani Čermáková aj jej rodina.

V piatok 8. apríla t.r. sa uskutočnilo v Divadle u Greškov divadelné predstavenie Páračky u babky Justíny v podaní Medzibrodského kočovného divadla, ktoré otvorilo tohtoročné **Tajovského divadelné dni**. V sobotu pokračovali Tajovského divadelné dni (ďalej TDD) už tradične v Medzibrode, kde vystupovali ďalšie tri divadelné súbory. Po vystúpeniach bolo vyhodnotenie, na ktorom pani Alžbeta Kulavjaková odovzdala Ceny Jozefa Šebu. Viac o TDD čítajte na str. 4.

V rámci podpory rozvoja cestovného ruchu nás čaká **oprava a sprístupnenie Görgeyho tunela**. Görgeyho tunel sa nachádza na tzv. zlatej ceste medzi Kremnicou a Banskou Bystricou, vysoko v Kremnických vrchoch medzi Vyhňatovou a Skalokou, v nadmorskej výške viac ako 1 150 m. Cez tunel vedú dva turistické chodníky a momentálne sú nepriechodné, pretože tunel je už štyri roky zasypaný.

V snahe spriechodniť tunel začali sme na prelome rokov 2015/16 komunikovať s kremnickou stranou o záchrane tunela. Natrafil som na skupinu zanietených turistov, lyžiarov, ale aj historikov. Táto kombinácia najlepšie sadla a slovo dalo slovo. Zvolali sme rokovania na úrovni VÚC-iek, miest, okolitých obcí, turistických organizácií, organizácií cestovného ruchu orgánov štátnej správy, vlastníkov a správcov lesov a hlavne začali sme oslovovať sponzorov. Mali sme 3 stretnutia a s každým jedným sa situácia kryštalizovala k realite opravy tunela. Rozhodli sme sa, že ideme do toho. Veľkú zásluhu na tom všetkom má aj viceprimátorka Kremnice pani Céferová a pán Roob z Banského múzea Kremnica. Momentálne najväčší nadšenec z pohľadu sponzorstva je pán Pavel Rusko, rodák z Králik, ktorý našiel a stále hľadá finančné prostriedky, kde sa len dá. Naša obec taktiež dáva príspevok z časti vybranej dane z prechodného ubytovania. Pre tento účel sa zriadil aj účet cez naše Občianske združenie Tajovská kopa. Kto má chuť prispieť, môže zaslať finančný príspevok na č.úctu IBAN: SK 94 5600 0000 0012 2369 2002. Práce na tuneli chceme začať v polovici mája a ak všetko pôjde dobre,

tak do 2 mesiacov by mohol byť hotový. Po technickej stránke bude tunel obnovený banskou cestou s kamennými portálmi a ocelovými výstužami. Prechod bude zabezpečený proti prechodu motocyklami, štvorkolkami a snežnými skútrami. Som presvedčený, že takto upravený tunel zatraktívni turistické trasy a prispeje k rozvoju turizmu v našom katastri.

Turistom, návštevníkom obce, ale aj Tajovčanom iste dobre poslúži aj nová **propagačná tabuľa**, ktorú sme nainštalovali pri obecnom úrade. Zoznamuje nás s bohatou históriou našej obce, s významnými historickými medzníkmi, s bohatým kultúrnym životom. Okrem našich dvoch slávnych rodákov J.G.Tajovského a Jozefa Murgaša predstavuje aj ďalšie významné a známe osobnosti, ktorých rodiskom je Tajov. Autorkou textovej časti je Mgr. Anita Murgašová.

Tabuľa je osadená v príjemnom prostredí Parku Jozefa Murgaša. O park sa stará pani Holecová.

Ďalšie aktivity v obci, ktoré aktuálne prebiehajú, alebo ich plánujeme urobiť, si neviem predstaviť bez pracovníkov na verejnoprospešných prácach. Momentálne v obci pracujú štyria - Paľo Piecka, Peter Púchy, Ján Sáder a Milan Golecký. V spolupráci s Lesmi SR a Banskobystrickou regionálnou správou ciest (ďalej BBRSC) sme popri družstve popílili a nachystali drevo na štiepku. S traktorom im pomáhal aj Peter Vajs. Popri tom sme vyčistili aj rigol a priepuť, ktorý bol zanesený po zimnej údržbe. Doštiepkovali sme aj kopy dreva za obecným úradom. Apelujem na občanov, aby tam do 1. novembra už nenosili žiadne konáre a ani iný odpad z dreva určený na štiepku.

Na prelome rokov sme podali žiadosť na financie na Ministerstvo kultúry SR na tlač a grafické spracovanie monografie obce. Ani na tretíkrát to nevyšlo, a tak to pravdepodobne vydáme v skrátenej verzii za menej financií. Rozhodneme o tom na májovom obecnom zastupiteľstve. Tento rok sme podali žiadosť na finančnú dotáciu na rekonštrukciu Domu JGT a teraz čakáme na schválenie. Bude sa jednať

o odizolovanie a odvodnenie základov a opravu vonkajšej a vnútornej fasády. A ešte jeden projekt, ktorý pripravujeme, je chodník popri ceste od obecného úradu až po cintorín. V rámci tohto projektu je aj spevnenie plochy pred kostolom, vstup do cintorína a parkovné miesta pre návštevníkov cintorína. Ťažké riešenia, lebo cesta je vo väčšine úsekov veľmi úzka. Celé úseky sme osobne prešli so zástupcami BBRSC, ktorí dali súhlas, ale s niekoľkými podmienkami, ktoré sa majú splniť k spokojnosti oboch strán.

Upozorňujeme

na zmenu termínov vývozu plastov z domu. V mesiaci apríl, máj a jún sa vývoz plastov z domu uskutoční v pondelok, teda o deň skôr ako bol pôvodný harmonogram, to znamená 25. 4. 2016, 23.5.2016 a 20.6.2016. Harmonogram vývozu na druhý polrok bude včas k dispozícii.

Na plasty používajte žlté vrecia, iné pri vývoze plastov nezoberú. Ak máte komunálny odpad vo vreciach dávajte vrece na vrch odpadkovej nádoby pod poklop, inak ho nezoberú, alebo ho budú počítať ako ďalšiu nádobu a budeme musieť Vám ju vyfakturovať. Žltých vriec na plasty môžete podľa potreby použiť i viac.

Plasty, ktoré vyseparujete v domácnostiach, pripravte na vývoz z domu v uvedených termínoch, nenoste ich do kontajnerov pred obecný úrad, či na most na dolnom konci.

Upozorňujeme domácnosti, ktoré na komunálny odpad používajú nadrozmerne nádoby, hlavne 240 l, alebo majú 2-3 kandle a podľa počtu obyvateľov v dome nemajú na ne nárok, tým domácnostiam vyrúbeme pokutu, resp. navýšime poplatok za vývoz komunálneho odpadu. Ak je pre domácnosť nevyhnutná ďalšia nádoba na smeti, môže obec požiadať o vyrúbenie poplatku za vývoz ďalšej nádoby.

Zberným miestom pre papier a sklo sú samozrejme kontajnery pred obecným úradom a na moste na dolnom konci.

Biologický odpad, ako sú konáre zo stromov už do 1. novembra 2016 nenesiť na Notársku záhradu.

Ďakujem všetkým občanom, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomáhajú obci. S Vašou pomocou skutočne dokážeme aj nemožné. Ďakujem Vám, že ste si našli čas a prečítali moje podnety. Pozyvám Vás 30.04.2016 o 8:30 na brigádu na Kalváriu. Podľa rastu vegetácie v máji zorganizujeme brigádu na cintoríne a hlavne Vás všetkých pozývam na našu tradičnú Jánsku hostinu, ktorá sa uskutoční dňa 25.06.2016.

Laco Surovčík, starosta
Foto: archív OÚ

Takto sme volili poslancov do NR SR

V marci tohto roka prebiehali voľby do Národnej rady SR aj v našej obci. Z celkového počtu zapísaných voličov 515 sa na hlasovaní zúčastnilo 374 voličov, čo je takmer 73 %.

Platné hlasy voličov boli odovzdané politickým stranám takto:

SMER – SD.....	108
SaS.....	61
OLANO-NOVA.....	48
Kotleba-LS NS.....	34
SNS.....	31
SIEŤ.....	26
Sme rodina-Boris Kollár.....	18
KDH.....	13
MOST – HÍD.....	12
SMS.....	4
SZS.....	4
SOK.....	4
KSS.....	3
PRIAMA DEMOKRACIA.....	2
ŠANCA.....	1
KOALÍCIA SPOLOČNE ZA SLOVENSKO.....	1

Ostatné politické strany nedostali od našich voličov platné hlasy. Voľby prebehli bez rušivých momentov.

Výsledky volieb sú prevzaté zo Zápisnice okrskovej volebnej komisie o priebehu a výsledku hlasovania v našom volebnom okrsku.

OÚ Tajov

OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA – POZEMKOVÝ A LESNÝ ODBOR UPOZORŇUJE A VYZÝVA

každého vlastníka, nájomcu a správcu poľnohospodárskej pôdy, aby zabezpečil základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu, ako to ustanovuje § 3 zákona.

Konkrétne – každý vlastník, nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy je povinný:

- 1) vykonávať agrotechnické opatrenia na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou,
- 2) predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch,
- 3) zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí,

Výpis z uznesení z 1. verejného zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Tajov, konaného dňa 18.2.2016

Obecné zastupiteľstvo obce Tajov schválilo

uznesením č. 2/2016

- Územný plán obce Tajov – Zmeny a doplnky č. 2
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Tajov č. 1/2016 o záväzných častiach Územného plánu obce Tajov – Zmeny a doplnky č. 2, ktorým sa dopĺňa VZN č. 2/2010, ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN obce Tajov. (Zverejnené na oficiálnej webovej stránke obce – pozn. red.);

uznesením č. 3/2016

- Vypracovanie projektovej dokumentácie na realizáciu stavby: „Tajov- chodník od obecného úradu po cintorín“;

uznesením č. 4/2016

- Výberové konanie na zhotoviteľa na projekt „Tajov – oprava domu Jozefa Gregora Tajovského“ a podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na uvedenú akciu;

uznesením č. 5/2016

- Poskytnutie finančných prostriedkov na opravu Görgeyho tunela z položky – dane z prechodného ubytovania v sume 2000.- €;

uznesením č. 6/2016

- V zmysle zákona NR SR č. 314/2000 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a § 36 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov „Požiarnej poriadok obce Tajov“.

4) usporiadať a zosúladiť poľnohospodársky druh pozemku s jeho evidenciou v katastri. Ten, kto svojou nečinnosťou spôsobí zaburinenie poľnohospodárskeho pozemku, prípadne nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy, dopustí sa priestupku (fyzická osoba) alebo správneho deliktu (právnická osoba alebo FO – podnikateľ) podľa § 25 a § 26 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

V roku 2016 budú kontroly zabezpečenia starostlivosti o poľnohospodársku pôdu vykonávané podľa vypracovaného harmonogramu v jarných a letných mesiacoch. V zmysle právnych predpisov budú za porušovanie § 3 zákona vyvodzované dôsledky.

Jozef Šebo - osobnosť môjho života

(K 10. výročiu jeho úmrtia)

Na tajovskom kostole je zaujímavá pamätaná tabuľa. Patrí trom osobnostiam Tajova. Dvomi slávnymi rodákmi – spisovateľovi J.G. Tajovskému, kňazovi a vynálezovi bezdrôtovej rádiotelegrafie Jozefovi Murgašovi a Jozefovi Šebovi, učiteľovi a organistovi, rodákovi z Valaskej, ktorý prežil takmer celý život v Tajove. Bohatý, pozhnaný, plodný. Cítil, že jeho miesto je nielen v škole, ale aj za organom v kostole, cítil potrebu výjsť na pole osvety, dvíhať kultúrnu úroveň spoluobčanov, najmä mládeže. Byť všade tam, kde boli potrebné jeho ruky, hlava i srdce.

15. mája uplynie desať rokov od jeho úmrtia. Zastavme sa pri stopách jeho práce, aktivít, jeho osobnosti, ktoré zanechal nám a ďalším generáciám Tajovčanov.

Už niekoľko rokov sa z jari na jeho hrobe objaví kytička konvaliniek. Kvetov, ktoré mal rád. Dnes viem, že sú od výbornej herečky Ačky. Divadlo – chutné korenie života. Tak nazval vzťah k divadlu, ktoré mu učarovalo, keď sa ako desaťročný prvýkrát objavil na javisku vo Valaskej. Toto očarenie preniesol na mládež v Tajove, kde už boli ochotnícke tradície. V roku 1946 založil v Tajove Divadelný krúžok MO MS. S mládežou nielen nacvičoval divadelné hry, ale učil ich aj javiskovej reči, pohybu na javisku, spoločenskému správaniu, viedol ich k vlastnej tvorbe, k recitácii. Tu boli základy úspechov tajovského divadla, ktoré vystupovalo nielen v Tajove, ale aj v obciach okresu, či na súťažiach od okresných až po celoslovenské. Nadšenie preniesol na ľudí okolo seba. Kto nemohol hrať, pomáhal s kulisami, rekvizitami, s oponou, svetlami, alebo ukladal stoličky v sále. Počas 54 rokov režíroval okolo 130 divadelných hier, v niektorých aj hral.

Do Tajova prišiel učiť 1. septembra 1941. Učil nielen rozumom, ale i srdcom. Deti

mal rád, odovzdával im vedomosti, učil ich rozmýšľať, statočne pracovať a čestne žiť. Bol hrdý na to, že sa jeho žiaci nestratili na ďalších školách. Celý život mal prehľad o svojich žiakoch a ich úspechoch. Učiteľovanie bolo jeho povoláním i poslaním. V Tajove učil až do roku 1979 s výnimkou rokov 1953 až 1957, kedy učil na Pedagogickej škole v Banskej Bystrici. V roku 1979 v Tajove školu zrušili.

Od nástupu do tajovskej školy písal obecnú kroniku, celkom 64 rokov. Dianie v obci fotografoval a početnú fotografickú dokumentáciu aj vlastnoručne vyrábal. Zároveň písal školskú kroniku.

36 rokov bol tajovským organistom a kantorom. Tiež v Kordíkoch a v Králikoch.

V Tajove pulzoval hodnotný kultúrny život. Organizátorom jeho diania bol Jozef Šebo. Pripravoval programy, viedol hudobný krúžok, založil kapelu, organizoval kurzy, výstavy, zájazdy pre Tajovčanov po Slovensku a Morave, návštevy divadelných predstavení v profesionálnych divadlách na Slovensku. Pripravil reprezentačné oslavy a publikácie k 80., 90. a 100. výročiu ochotníckeho divadla v Tajove.

V dedine zriadil tiež kino, kde sa od roku 1963 premietalo trikrát v týždni, z toho jedno detské predstavenie.

Srdcovou záležitosťou Jozefa Šebu boli Jozef Gregor Tajovský a Jozef Murgaš. Je zaujímavé, že všetci traja zomreli v máji. Zaslúžil sa o založenie pamätných tabúl na rodných domoch J.G. Tajovského a J. Murgaša. Bol iniciátorom a organizátorom zriadenia Pamätného domu J.G. Tajovského v jeho rodnom dome. Tu našiel miesto aj J. Murgaš. Od otvorenia Pamätného domu 19. mája 1968 až do konca roku 2005 bol jeho lektorom. Priestormi Pamätného domu prešlo za vyše tridsať rokov jeho lektorovania takmer 400-tisíc návštevníkov. Zo Slovenska, takmer všetkých krajín Európy, Kanady, USA, ale aj Japonska, Angoly, či Indie. Jeho sprievodné slovo bolo nezabudnuteľné, ľudské a silné. Aj preto mnohí učitelia pravidelne vodili do Tajova svojich žiakov.

Bol vynikajúcim znalcom života a tvorby týchto tajovských rodákov. Publikoval články o nich v novinách a časopisoch, bol odborný poradca scenárov k filmom a inscenáciám o Tajovskom a Murgašovi, autor brožúr o nich, o Tajove, o divadle, spoluautor zborníka J. Gregor Tajovský v kritike a v spomienkach. Poskytol množstvo rozhovorov pre rozhlas aj televíziu. A na sklonku života napísal knihu Smidky môjho chlebká.

Veľa na jeden ľudský život ?

A to nie je všetko !

Jeho pracovitosť, odhodlanie, nadšenie, vnútorná sila, ale aj skromnosť a ľudskosť priťahovali ľudí.

A tiež manželka Marta, ktorá mu bola oporou v každej situácii.

Jozef Šebo, môj otec, osobnosť môjho života.

*S úctou a láskou za všetky deti s rodinami
Alžbeta Kulavjaková-Šebová*

Ochotníci opäť súťažili versus Tajovského divadelné dni

Tajov bol známy vyspelým a intelektuálnym zázemím. Dôkazom bol aj divadelný ochotnícky súbor, ktorý tu pôsobil **od roku 1898**, kedy sa konalo prvé, takpovediac najstaršie ochotnícke divadelné predstavenie v širokom okolí. Pripomeňme si, že to bolo predstavenie v tajovskej škole Slovenská sirota od M. Horvátovej; neskôr školu ako javisko nahradila tzv. Šmykňa. Prvé divadelné predstavenie v **novovbudovanej sále s javiskom a šatňou** na poschodí Potravného družstva (dnešné Divadlo U Greškov), na ktorú sa poskladali kultúrnychtiví Tajovčania, sa hralo **od roku 1931**.

V tom istom roku (1931) vzniká vzácna predpona Nad Tatrou sa blýska od Pepu Máca z Újezda u Brna.

V 1946 roku došlo k spojeniu ochotníckych divadelníkov do jednej organizácie. Vzniká Divadelný krúžok MO MS.

Divadelný krúžok sa dostal v roku 1950 s hrou JGT Ženský zákon na celoslovenskú súťaž ochotníckych divadiel. Vďaka veľkej osobnosti zanieteneho organizátora amatérskeho divadelníctva, režiséra a herca Jozefa Šebu tajovské ochotnícke divadlo sa dostalo do povedomia aj odborníkov na neprofesionálne divadelníctvo na Slovensku. Aj to bol dôvod, prečo sa práve v Tajove v roku 1991, teda **pred 25-timi rokmi** prvýkrát realizovala regionálna prehliadka neprofesionálnych divadiel – **Tajovského divadelné dni** za garancie Stredoslovenského osvetového strediska v Banskej Bystrici.

Prvé ročníky sa prezentovali ešte v rodisku Jozefa Gregora-Tajovského, po kom je

prehliadka pomenovaná. V posledných desiatich rokoch sa súťažné predstavenia Tajovského divadelných dní konajú už v Medzibrode. V Tajove prebieha aspoň slávnostné otvorenie súťaže. Žiaľ, už niekoľko rokov **bez účasti tajovských ochotníkov!**

Súťaží sa v rôznych kategóriách - činoherné divadlo dospelých, divadlo jedného

herca, udeľuje sa aj ocenenie za najlepšiu hudbu. Pre aktérov súťaže je vzácna aj **Cena Jozefa Šebu** za najlepší herecký výkon a za najlepšiu inscenáciu.

Tajovského divadelných dní 2016 odštartovalo 8. apríla 2016 Medzibrodské kočovné divadlo hrou Kamila Žišku Páračky u babky Justíny v Divadle u Greškov v Tajove – viď foto. Prehliadka pokračovala 9. apríla 2016 v Medzibrode tromi ďalšími predstaveniami a vyhlásením víťazov.

Vítazmi Tajovského divadelných dní 2016 za Stredoslovenské osvetové stredisko sú:
1. nominácia v kategórii činoherného divadla dospelých za okres Banská Bystrica:
► Medzibrodské kočovné divadlo z Medzibrodu; réžia: Tomáš Pohorelec;

2. nominácia v kategórii činoherného divadla dospelých za okres Brezno:
► Divadelný súbor Jána Chalúpku mesta Brezno; réžia: Ľuboslav Majera;

3. nominácia v kategórii jedného herca za okres Banská Bystrica:
► Divadlo medziBRODway z Medzibrodu; réžia: Silvia Zeumerová;

Cena Jozefa Šebu udelená

► Ochotníckemu divadelnému súboru Vladaria z Poník za inscenáciu JGT Hriech,
► Tomášovi Pohorelcovi za najlepšiu autorskú hudbu v inscenácii Páračky u babky Justíny,
► Anne Perzianovej z Poník za najlepší herecký výkon;

Vítazom úprimne blahoželáme. Tešíme sa na Tajovského divadelných dní 2017.

Mgr. Anita Murgašová
Foto: archív OÚ

Chov včiel v Tajove nezanikne

„Tajov, ústie dvoch dolín, nie je najlepší kraj pre včely, lebo stále tiahne chladný vetrík od kremnických hôr, a otec aspoň šesťkrát prenášal včelín z doliny do doliny, z jamy na strminu a naopak; otáčal ho proti slncu a hľadal závetrie. V úzkych dolinách, kde bolo ticho, nebolo slnca, kde bolo slnca, bol i vietor. Konečne sa ustálil na „Pánskej zemi“, v záhrade, kde vypestoval pekný ovocný sad, kde vykopal pivničku, z ktorej striehol na líšky a zajace v zime, a kde, čo hlavné, bol i včelín...“

Takto si v poviedke „Otec včelár“ spomína Jozef Gregor Tajovský na svojho otca, ktorý sa včelárskemu remeslu vyučil, hneď ako sa priženil do Tajova, u hlavného lesníka panstva Radvanských Jakuba Štrichovského.

„Štrichovský mal veľký, dlhý, ale ako sa mne videlo, starý už včelín, klátov hádam aj šesťdesiat. Otcovi dával roje, dosky a otec zbíjal kláty...“

Odvtedy prešlo už viac ako jedno storočie. Dodnes sa dvoru na začiatku dediny, kde bývajú rodiny Greškovcov hovorí „u Štrichovských“. A práve tam žije najstarší tajovský včelár Viktor Greško.

Včelín má neďaleko, na čistinke pri lesnej ceste do Veľkej Hlbokej. Do káricky naložil doma vyčistené rámy a vybrali sme sa pozrieť jeho včelie kráľovstvo. Mne včely hneď ukázali, kto je tam pánom. Potrestali moju zvedavosť žihadlom, a tak som si sadla na peň vo včelárskej kukle na hlavu a viedli sme rozhovor o radoostiach i strastiach, ktoré sprevádzajú život včelára.

Viktor Greško sa venuje včelám už 35 rokov. Vo svojom včelíne má osem rodín, tak akurát, aby zvládol opatrit včely a pripraviť im úle tak, aby sa mu nakoniec odmenili sladkým medom. Robota je to na celý rok priamo so včelami od jari do jesene. Do tohto času musí stočiť med a včely zazimovať. V tomto období už hora nemeduje, ani kvety už toľko nekvitnú, a tak včely prikrmuje cukrovým roztokom. Potom už med rozdáva rodine, známym a kamarátom, čo – to predá, veď každá dobrá práca musí byť odmenená. V zimných mesiacoch je treba pripraviť rámy, opraviť alebo urobiť nové medzistienky, občas skontrolovať, či je vo včelíne všetko v poriadku, či sa nepokúšala dostať ku včelám nečakaná návšteva. Naposledy pred piatimi rokmi sa o to pokúšal medveď, ktorý narobil značné škody na včelách i na včelíne. Odvtedy je včelín chránený elektrickým ohradníkom.

Prostredie okolo včelína je pre neho sku-

točnou oázou ticha a takmer fyzického kontaktu s prírodou. Je miestom oddychu, ale aj miestom jeho poľovníckej vášne. Práve tu sa mu v čase lovu podarilo uloviť rysa a tiež niekoľko líšok.

Dnes má pán Greško blízko k 85-tym narodeninám. Príroda mu dala silu a pridala aj na zdraví. Ešte sa nezberá zavesiť včelárstvo na kliniec. Vie, že keď tak raz urobí, chov včiel v Tajove nezanikne. Už niekoľko rokov sa mu venuje dobrý a skúsený včelár Jozef Hitzinger, pred nedávnom začal včelárčiť Štefan Mátik. Aj mladí hospodári – Dušan Chaban a Mišo Hew si postavili vo svojich záhradách včelie úle...

Nuž čo, taký je život. Aj u včelárov. Starí odchádzajú, mladí sa chytajú nového remesla. Dnes i pred viac ako sto rokmi:

„Z poľných kvetov, z jamôk starých včelínov, od jari do jesene zbierajú rovnako pilne peľ a med včielky nových včelárov. Tak sa obnovuje večný život.“

Text a foto: Anna Chlebovcová

Prameň: J.G.Tajovský, Otec včelár, zo VI. zväzku diela

Nemožné skutočnosťou

Už veľakrát sme povedali alebo počuli slová: „To sa nedá, to je nereálne, ja to nedokážem“ a podobne. Život v čase a hlavne ochota a chcenie niečo urobiť nás presvedčajú, že veľa nereálnych a vysnívaných vecí sa nakoniec môže stať skutočnosťou.

Takéto pozitívne zmeny, alebo zázraky sa môžu stať v živote osobnom, rodinnom i spoločenskom. Dnes chcem konkrétne písať o plánoch a realizácii nového chodníka na Kalváriu. Priznajme si, že prístup na Kalváriu je dlhoročným problémom Tajova. Minimálne desať rokov bola snaha doriešiť prístup na Kalváriu odkúpením časti súkromného pozemku v Jabríkovej a dobudovanie a sprístupnenie nového verejného chodníka. Žiaľ, napriek všetkým snahám to nešlo. Boli a sú objektívne prekážky.

Toto neodradilo hlavne vedenie obce - starosta a jeho zástupcu. Už vlani vypracovali nový geometrický plán úplne nového prístupu na Kalváriu cez nezastavanú časť Tajova, no cez najobtiažnejší terén. Priznám sa, že keď som to videl na papieri, bolo to pekné, ale nereálne. Ešte v zimnom období starosta s pracovnou družinou z OÚ označili stromy a vytýčili nový chodník. Keď bola prvá spoločná brigáda a vypilovali sa stromy a kry, viacerí, samozrejme aj ja sme mysleli: „Čo to robíme, je to nereálne touto húštinou a strminou.“

Keď neskôr prišla UDS-ka so šikovnými rúčkami Ivana G. a urobila nástup na chodník, a keď následne chlapi veľmi pracne kopali kaskády a otočky, chodník začal nadobúdať reálnu podobu. Už sa dalo po ňom aj prejsť, čo hneď začalo využívať domáce obyvateľstvo i turisti. Dokonca na Veľký piatok počas modlitby krížovej cesty nás už išlo okolo 50 ľudí po rozostavanom

chodníku a vtedy mnohí uvideli, že asi to bude reálne, no je ešte potrebné veľa urobiť a vylepšiť.

Nový chodník od cesty na Stavidle po prvú kaplnku má cca 350 metrov. Potom bola vyhlásená spoločná brigáda na jednu aprílovú sobotu. To čo sa dialo v sobotu na brigáde to bol zázrak v ľudskom podaní a veľké povzbudenie pre všetkých. Skoro 30 brigádnikov z Tajova, Králik a Kordík. Nosili a osádzali sa ťažké betónové podvaly (30 ks 270 kilových podvalov) a zrazu sme mali schodišťa a krásny spevnený chodník, za aký by sa nehanbili ani v Ríme či Prahe. Chlapi od deviatej do štvrtej po obede za 7 hodín urobili tak veľa kvalitnej práce, ako na kostole, či Kalvárii. Vďaka patrí aj šikovným ženám, ktoré sa postarali o občerstvenie a chutný obed. Je a bude to dielo minimálne desaťročia, ak aj nie storočia.

Po dosť dlhom čase som si uvedomil, že napriek tomu, že žijeme konzumnú a individuálnu dobu, kedy väčšinou každý pamätá a vidí len to svoje, ešte, aj keď to už nie je často, dokážeme prispieť a zúčastniť sa na budovaní spoločného dobra. Ukázalo sa, že viera a práca spájajú a zblížujú ľudí. Na brigáde bola taká dobrá nálada, že niektorým sa nechcelo ani odísť. A všetci odchádzali s dobrým pocitom v srdci, že urobili kus poctivej práce na budovaní nového, môžeme povedať historického chodníka na našu Kalváriu, ktorý tu bude aj pre ďalšie generácie.

Počas mesiaca apríla Marek Žabka zohnal ďalšie betónové obrubníky a zábradlia, ktoré naša pracovná čata z OÚ povynášala a urobila ďalšie schodišťa (osadili 63 metrových obrubníkov) a osadili aj časť zábradlia. Vďaka patrí aj pomoci pána Piecku s honom. Vďaka patrí samozrejme všetkým.

Pozývame Vás na ďalšiu veľkú spoločnú brigádu, ktorá sa uskutoční v sobotu 30. apríla o 8.30 hod. Aj takto spoločnou prácou na dobrej veci si môžeme uctiť následný sviatok práce a Sv. Jozefa, robotníka.

Jp

Foto: archív OÚ

Andrej Buday

Andrej Buday narodil sa 26. novembra 1859 na Jabríkovej (jeho rodnému domu sa teraz hovorí u Spišiakov) debnárovi Františkovi Budayovi (prezývka Vietor) a matke Jozefe, rodenej Paulínyovej. Bol o 15 rokov starším priateľom Jozefa Gregora-Tajovského, zberateľ ľudovej slovesnosti, folklorista, básnik a publicista. Bol

Naši jubilanti

JANUÁR

Ivan Holec, Ing.

Jana Dobříková

Michal Antol

Jana Sedílková, č.d. 40

FEBRUÁR

Pavel Piecka

Miroslav Vysoký, Ing.

Jana Murgašová, č.d. 130

Emília Sedílková

Michal Mandžikovský

Veronika Strelcová

MAREC

Jozef Greško

Lubomír Mišura

Peter Rafanides

Bohuš Bonta

Ernest Dlhoš

Jozef Mackovič

Beáta Beláková

Martin Kliešek

Andrea Lanáková, Mgr.

Lukáš Biely

APRÍL

Mária Čermáková

Igor Janiček

Miroslav Babic

Mária Jaďudová

Ján Šajgal

Monika Knižková

Daniela Biela, PaedDr., PhD.

Gabriel Gregorčok

Alex Borský

Naším milým jubilantom prajeme do ďalších rokov života veľa radosti, lásky a zdravia.

spolupracovníkom banskobystričského zememerača a štúrovského básnika Jána Bottu. Zomrel 31. 12. 1907 medzi dolnozemskými Slováckmi v kúpeľnom mestečku, v Békésgyule. Zomrel tam v čase, keď JGT pôsobil o 40 km ďalej od Gyuli – v Nadlaku.

Najstaršia občianka Tajova – jubilantka

Dňa 7. apríla 2016 sa dožila naša spoluobčianka pani Mária Čermáková 90 rokov života.

Z jej „knihy života“ možno vyčítať životnú múdrosť, skromnosť, rozvážnosť, s ktorou riešila svoje rodinné problémy, ale aj radosť, starosti i veľa bolesti. No aj tak jej tvár zostala stále pokojná, usmiata, láskavá.

S milou a usmiatej sme sa s ňou stretli dňa 9. apríla 2016 na Obecnom úrade v Tajove, kde ju pozdravili zástupcovia OÚ, dôchodci i jej priatelia. Plná zasadačka svedčila o tom, že to bolo „stretnutie s dobrým človekom.“

K tomuto krásnemu životnému jubileu pozdravujeme našu jubilantku aj prostredníctvom Tajovských novín.

Do ďalších rokov života Vám, pani Čermáková, s úctou a láskou želáme ešte veľa duševnej a telesnej sily, veľa láskavosti a porozumenia od ľudí, s ktorými sa stretávate aj v sociálnom zariadení v Sebedíne, v ktorom v súčasnosti žijete. Nech Vaše dni plynú v pokoji s vďačnosťou Bohu za prežívaný život.

Narodili sa

Rodina Ing. Tomáša Krausa a Ing. Zuzany Krausovej sa rozrástla o dcérku Dominiku, ktorá sa narodila 12. februára 2016.

Novonarodeniatko víťame medzi občanmi Tajova. Želáme jej dobré zdravie, veľa rodičovskej lásky v šťastnej rodine. Rodičom blahoželáme a prajeme veľa radosti z dcéry.

Rozlúčili sme sa

„Odchádzajú... a to, čo sa s nimi stráca,
stráca sa nenávratne.“

Dňa 26. februára 2016 Pán povolal do večnosti pani Kornéliu Keuschovú v nedožitom 83. roku života. Trpezlivo znášala životné skúšky i svoje zdravotné problémy, odovzdaná do Božej vôle.

V nedožitom 84. roku života dňa 3. marca 2016 nás predišla do večnosti pani Helena Speváková, skromná v živote, veľká vo svojej láske a dobrote. I napriek veľkým pohybovým zdravotným problémom hľadala posilu v Božom chráme, ktorý s dôverou navštevovala.

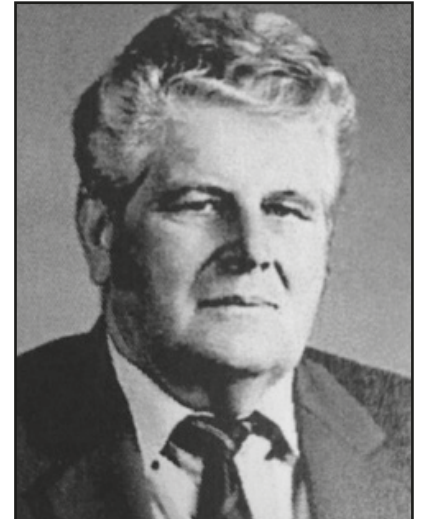
Rozlúčka so zosnulými bola v Kostole sv. Jána Krstiteľa v Tajove.

Spomíname

„Kto Ťa poznal, spomenie si.
Kto Ťa mal rád, nezabudne.
Žiješ stále v srdciach tých,
ktorí Ťa milovali.“

Dňa 11. 5. 2016 uplynie 9 rokov odo dňa, kedy nás navždy opustil náš drahý

MILAN RAČANSKÝ.

S nekonečnou láskou a vďakou na neho spomínajú manželka Anna, deti Soňa a Peter s rodinami.

Receptár

Kokosové oblátkové rezy

Potrebujeme:

4 dlhé tortové oblátky,
hustejší lekvár,
1 balík dlhých piškót,
pomarančový sirup (môže byť aj iný),
trochu rumu.

Na krém:

2 dcl mlieka, 1 vanilkový cukor,
20 dkg (alebo 15 dkg) kryštálového cukru,
1 balík kokosu,
25 dkg masla alebo Hery.

Postup:

Mlieko, vanilkový cukor, kryštálový cukor necháme zovrieť a hneď vmiešame kokos. Zmes necháme vychladnúť. Potom primiešame maslo a dobre vypracujeme na hladký krém. Jednu oblátku potrieme lekvárom, prikryjeme druhou oblátkou. Na ňu dáme polovicu krému a poukladáme namočené piškóty v sirupe s rumom. Na piškóty natrieme zvyšok krému. Prikryjeme tretou oblátkou, ktorú natrieme lekvárom a zakryjeme štvrtou oblátkou. Zafažíme. Povrch koláča môžeme, ale aj nemusíme poliať čokoládovou polevou.

Z receptov pani Anny Račanskej.

Káder mužstva TJ Slovan Tajov – do jarnej sezóny s minimálnymi zmenami

Brankári:

Róbert Greško, Peter Kurčík, Marek Mesík

Obrancovia:

Peter Mažgut, Peter Rončák, Marián Kaščák, Dušan Murgaš, Richard Zmajkovič, Ján Biely,

Stredopoliari:

Richard Ševčík, Patrick Greško, Ivan Greško, Daniel Balon st., Jozef Slobodník, Michal Kucka

Útočníci:

Radovan Galát, Peter Ursíny, Marek Žabka

Tréner:

Svetozár Stračina

Prišli (odkiaľ):

Marek Žabka (prestup Badín)

Odišli (kam):

Matej Považanec (hostovanie Rakytovce), Róbert Semeník (hostovanie Sása) a Rastislav Kollár (hostovanie Sásová)

Výsledky v zimnej príprave:

Strelníky : Tajov 6:3

Cieľ do jarnej časti:

Postupové ciele nemáme a budeme sa snažiť aj naďalej hrať atraktívny futbal.

Peter Mažgut

Skalní .... Na každom zápase na svojich miestach.

Horný rad zľava - Róbert Greško, Richard Zmajkovič, Peter Mažgut, Svetozár Stračina, Matúš Krivuš, Dušan Murgaš, Peter Kurčík.

Dolný rad zľava - Patrick Greško, Marek Žabka, Peter Ursíny, Richard Ševčík, Michal Kucka, Ivan Greško.

Starosta sa stará

aj so zamestnancami na verejnoprospešných prácach o športový areál vo Švarovej. Jarnú sezónu začali hrať naši futbalisti na perfektne pripravenom ihrisku, ktorého kvalita je často prekvapením pre našich súperov, rozhodcov aj náhodných návštevníkov. Spolu s Richardom Bielym dbajú, aby plocha ihriska bola pokosená a vyvalcovaná. V areáli tiež vládne poriadok a všetko má svoje miesto. Na ihrisku sa zlepšili najmä hygienické podmienky pre hráčov i návštevníkov. Chválime si priestory bufetu, už nás nekvári zima ani pleseň.

Nepíšem nič nové, ale až teraz, keď z nás odpadli prvé emócie, vieme oceniť, koľko práce sa muselo na ihrisku urobiť, aby sa za minimálne náklady skultúrnilo celé športové prostredie.

A ani neviem, či sme starostovi – investorovi, dodávateľovi a organizátorovi prác v jednej osobe stihli poďakovať. V prácach by sa malo pokračovať, treba ešte vypíliť niektoré stromy a z dreva postaviť prístrešok. Ďakujeme Laco, za výbor, za futbalistov, za našich fanúšikov. Veríme, že podmienky, ktoré máme v Tajove pre futbal budú motivačiou aj pre hráčov, aby nám všetkým priravovali pekné športové zážitky.

Výbor TJ Slovan Tajov

Rozpis jarného kola futbalových zápasov družstiev II. triedy, skupina A, sezóna 2015/2016

27. marca 2016 o 15,00 hod.	Hiadel – Tajov	2 : 2
3. apríla 2016 o 15,30 hod.	Tajov – Králiky	4 : 0
10. apríla 2016 o 15,30 hod.	Malachov – Tajov	6 : 3
17. apríla 2016 o 16,00 hod.	Dúbravica – Tajov	0 : 3
24. apríla 2016 o 16,00 hod.	Tajov – Staré Hory	1 : 1
1. mája 2016 o 16,30 hod.	Lubietová – Tajov	-
8. mája 2016 o 16,30 hod.	Tajov – Míčiná	-
15. mája 2016 o 10,30 hod.	Selce B Baláže – Tajov	-
22. mája 2016 o 17,00 hod.	Tajov – Hronsek	-
29. mája 2016 o 17,00 hod.	Harmanec – Tajov	-
5. júna 2016 o 17,00 hod.	Tajov – Podkonice	-
12. júna 2016 o 17,00 hod.	Horné Pršany – Tajov	-
19. júna 2016 o 17,30 hod.	Tajov – Riečka	-

POZVÁNKA!

Pozývame Vás na:

- **Jánsku hostinu**
25. júna 2016

- **Brigádu** - Budovanie chodníka na Kalváriu
30.4.2016 o 8,30 hod.